

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Syllogismus 2. De Conversione Gentilium & Paganorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

tanta copia *Paganorum Gentilium*, quam fingit *Brerewoodius*? In *Asia* enim *Mahumetem* pariter colunt *Turcae* & *Persae*, item in *Regno Mogor*, quamvis inter hos multi sint *Catholici*. Superest *Insula Japon*, & *Regnum Chinense*: verum in hoc (forassis adhuc & in illa) plurimi reperiuntur *Catholici*, & augetur quotidie credentium numerus, & sacra messis, multum obnitente & ringente *Orco*. Neque verum est, quod *Mahumetanismus* sit ita amplius, ac est

Ecclesia Romano-Catholica, si ejus Cultores per totius mundi provincias dispersi veniant in computum. De coactis, & tantum in speciem simulantibus fidem *Catholicam* nihil scitur, & est mera divinatio vel temeraria suspicio, exceptis quibusdam recens conversis in *Languedocia* seu *Septimania* in tractu *Cemmenio* vulgo *Seuennen*. Habet igitur, quod corrigat in suo computo *Brerewoodius*.

SYLLOGISMUS II.

Vera Christi Ecclesia debet convertere Gentiles & Paganos.

Sed Lutherana nunquam convertit Gentiles & Paganos.
Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Ma, or constat

18. 1. Ex Scriptura S. Ita enim vaticinati sunt Prophetæ. *Isaias* c. 2. v. 2. ait: *Erit in novissimis diebus preparatus mons Domus Domini in vertice montium, & elevabitur super colles, & fluent ad eum omnes Gentes. Et ibunt populi multi, & dicent: venite & ascendamus ad montem Domini, & ad Domum DEI Jacob, & docebit nos vias suas, & ambulabimus in semitis ejus: quia de Sion exibit Lex, & verbum Domini de Jerusalem.* Idem serè iisdem verbis prædixit *Michæas* c. 4. v. 1. & 3. *Rursus* *Isa.* c. 9. *Multiplicabitur ejus Imperium, & pacis non erit finis.* & 60.
- R. P. Pichler Theob. Polemica,

c. *Aperientur porta tua* (alloquitur *Ecclesiam*) *jugiter, die ac nocte non claudentur, ut afferatur ad te fortitudo Gentium, & Reges earum adducantur.* *David* verò *Pl.* 44. *Pro patribus tuis nati sunt tibi filij: constitues eos Principes super omnem terram. Memores erunt nominis tui in omni generatione & generationem &c.* & *Pl.* 18. *Lex Domini immaculata, & convertens animas.* Similia habentur in *Novo Testamento*, uti *Mat.* 24. *Predicabitur hoc Evangelium in universo Orbe, & tunc erit consummatio.* *Luc.* ult. v. 47. *Oportebat predicari in nomine ejus penitentiam & remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Jerusalem.* Ex quibus & simili-

Qg

milibus clarè apparet, ad Ecclesiam Christi semper convertendas esse Gentes, donec ad eam omnes acceperint, adeoque illam Ecclesiam, quæ non convertit Gentes, non esse veram, utpote vivo Verbi Divini semine destitutam; ubi enim est verum semen Verbi Divini, fructum affert; *vivus enim sermo Dei & efficitur, & penetrabilior omni gladio accipitur, & pertingens usque ad divisionem anima & spiritus* Hebr. 4. v. 12.

2. Ex ratione; quia Ecclesia est Christi Sponsa, utique non sterilis, & Divini Verbi semen in calsum recipiens: ergo semper debet Christo gignere novos filios. Novi filij autem sunt Gentiles & Pagani, qui convertuntur ad Christum, & quidem conversione salutari, seu tali, qua non modò agnoscant & credant in Christum, sed etiam ejus doctrinam sequendo salutem consequantur æternam. Confirmatur: illa Ecclesia præ cæteris habenda est pro *Apostolica*, adeoque pro vera, in & à qua convertuntur Gentes ad Christum: sicut tempore Apostolorum convertentur à viris Apostolicis.

3. Ex ijs argumentis omnibus, quibus probavimus supra, veram Christi Ecclesiam debere esse Catholicam.

Ob. 1. Non sufficit conversio quævis, sed requiritur conversio ad veram fidem, seu ad talem fidem Christianam, in qua viget pura & genuina Christi doctrina: ergo signum veræ fidei & veræ doctrinæ non est conversio Gentilium, sed potius examinari prius & aliunde constare debet de vera fide & doctrina Christi. R. 1. N. suppositum

Antecedentis, quòd magna pars Gentilium, vel integra Gens, unquam conversa fuerit ad falsam Christi fidem & hæreticam, aut etiam converti possit, cum hæc conversio promissa sit specialiter Sponsæ Christi & veræ Ecclesiæ. An autem integra Gens pagana ad aliam pariter paganam conversa sit, aut converti possit, hic non disputatur, cum tantùm inquirantur notæ veram Ecclesiam Christi distinguentes à sectis falsis Christianorum. R. 2. N. C. quippe conversio Gentium ad aliquam fidem utique magis patet per se, quàm veritas fidei & doctrinæ: ergo hæc non debet esse signum illius, sed vicissim conversio debet esse, & est signum veræ fidei, veræ doctrinæ.

Ob. 2. Nunc non ampliùs est necesse, postquam Ecclesia per Apostolos jam fuit plantata & propagata, ut convertantur Gentes. Nec ampliùs locum habet illud: *Ita in mundum universum &c.* sed istud: *Pascite, qui in vobis est, gregem*: ergo. 2. Etiam ad sectas falsas convertuntur Gentiles & Judæi: ergo. R. ad 1. N. A. Etiam si enim Apostoli plantarint & propagarint Ecclesiam Christi, non tamen plantarunt ubique, & in regionibus successu temporis primum cognitis. Deinde alicubi plantata fides iterum fuit per malitiam hominum & diaboli extirpata. Præterea quare Lutherani nolunt obligare adhuc illud præceptum: *Ita in universum mundum &c.* postquam Ecclesia jam est plantata & propagata, contendunt tamen obligare adhuc istud: *Crescite & multiplicamini*, postquam aded propagatum videmus genus humanum?

Ad

Ad 2. Quamquam hinc inde unum vel alterum ex Paganis ad suam sectam falsam traduxerint hæretici; nunquam tamen integram Gentem, vel Nationem traduxerunt ad se; partim quia non afferunt motiva credibilitatis sufficientia, partim quia Deus non cooperatur prodigijs naturæ vires supergressis. Sed verum est de ipsis, quod pridem Tertullianus edixit de præscript. adv. hæret. c. 4. nimirum *hæreticis hoc esse negotium, non Ethnicos convertendi, sed nostros (Catholicos) evertendi.* Id quod Calvinista quidam, ut referunt DD. à Wallenburch de Unit. Eccl. l. 10. §. 2. ex Indijs Orientalibus rediens falsus est etiam de suis; interrogatus enim, an Prædicantes Calviniani Ethnicos converterent, ingenue respondit: *Nostri Prædicantes hoc non possunt: sed ibi Ethnici primum convertantur ad Christum per presbyteros Papistas: postea à nostris Prædicantibus, ubi rerum potentur, reformantur.* Dein etsi paucos subinde ex Paganis & Gentilibus hæretici ad suas sectas pertraxerint, id tamen plerumque dolo, fraude, vel metu incusso factum est, quis enim prudens ex Paganis amplectetur Religionem Christianam sine motivis credibilitatis, miraculis &c.? ejusmodi autem apud hæreticos & Sectarios non reperiuntur.

Dices, Tota Gens Gothorum ab Arianis conversa est tempore Valentis Imperatoris: ergo. R. decepta, non conversa est, Gens Gothorum ab Arianis; cum enim miraculis & motivis credibilitatis, quæ videbat apud Catholicos, permota peteret ab Imperato-

R. P. Pichler Theol. Polemica

re Episcopos, parata fidem Catholicam suscipere, Imperator, quia Arianus erat, pro Catholicis dedit Episcopos Arianos. Vide Bellarm. de notis Ecclesiæ c. 12. Igitur motiva credibilitatis, cur Christianam fidem amplexi sint Gothi, non alia erant, quam quibus fulgere videbant Ecclesiam Romanam; ideo ad hanc conversi dicendi sunt, non ad Arianam sectam, quia materialiter errantes Christiani spectant ad Ecclesiam Catholicam veram.

Minor probatur evidenter

1. A posteriori, & ab experientia, ex qua constat, à Lutheranis nunquam ad suam sectam traductos fuisse Ethnicos, Turcas, Judæos, saltem magno numero, & integram gentem, vel nationem; sed solummodo tepidos Catholicos esse everfos (quod Tertullianus dixit esse *negotium hæreticorum*) aut fortè ab alijs ejusdem secum farinae sectis ad se traductos. Quis enim utquam legit, vel audivit solidè probatum, à Lutheranis fuisse ex Gentilitate & Paganismo conversam integram nationem, regionem, imò civitatem, vel pagum? Neque id potuerunt in Indijs, ad quas quidem proficiscuntur etiam Præcones Lutherani & Calvinista, quamvis non tam animas cælo, quam sibi divitias lucrandi studio, vel alia de causa minus sancta. Audiamus, quid hæc de rescripserit R. P. Martinus Martinius, Tridenti natus, vir Apostolicus, & Missionarius Sinensis, cujus corpus & vestes post multos annos ab ejus morte incorrupta & integra inventa sunt. Is anno 1654. 8. Oct. in epistola quadam ad P. Laurent. Forerum data sic scribit:

Qq 2

ipse

Ipsē audiui à Pradicantibus Hollandis & Anglis (ex quibus Indiam petunt solum, qui in Europa valere non possunt) cum dicerent, nihil posse se cum Indis agere, nisi prius Deum & Christum agnoscant. Vnde Fesuitas mittendos ajebant, à quibus hæc agnoscerent Indi. deinde illis facile fore, eos ad veram fidem deducere. Nimirum triticum seminare nesciunt; & bene tanquam inimici homines in medio iritici zozania. Ratio autem, cur Gentiles convertere non possint, inter alias etiam hæc non est nulla (ut sepe audiui à Sinis & Indis) quod nihil Sacri habeant, nullas ceremonias, nihil, quo videantur Deo honorem dare, in quo consistit Religio. Mahumetani verò dicunt, Hollandis nihil deesse, ut sibi æquales sint, nisi circumcisionem. Sed vera ratio, cur non ad fidem suam hæretici gentiles convertant, est, quia non sunt de semine virorum illorum, per quos salus &c. nec ad illis dictum est: ite in mundum universum, & predicare. Unde omnino carent notâ illâ, quæ semper fuit vera Ecclesia propria. Ita ille de Calvinistis, quod facile accommodare quoque poteris Lutheranis.

2. A priori 1. Quia talia proponunt dogmata, quæ vel ipsis Gentilibus & Paganis, ratione præditis, incredibilia apparent, uti sunt, Deum, quamvis infinitè sit sapiens bonus & justus, tamen dedisse hominibus talia mandata, quæ observari nequeunt, eosque, qui non observant, damnare ad ignem & cruciatus æternos: Humanitatem Christi, quamvis creatura sit, esse priorius

ubique, ubi est ejus Divinitas: omnia nostra opera, quamvis optima videantur, in rigore & coram Deo esse peccata, ex se pœnâ ignis æterni digna: ad salutem nihil prodesse elemosynas, jejunia, pias peregrinationes: inutile esse pro defunctis orare: illicitum Sanctos, Dei amicos, venerari & invocare tanquam intercessores apud Deum: nullum esse Sacrificium propriè dictum &c. 2. Quia ad hæc & similia dogmata Gentibus persuadenda non aliud asserre possunt motiivum credibilitatis, nisi Scripturam S. seu Biblia, quorum auctoritatem Gentiles & Pagani respuunt, Lutherani verò probare nequeunt, ac ejus sensum pervertunt, destituti præterea alijs motiivis credibilitatis v. g. miraculis, extraordinariâ vitæ sanctimoniam, hierarchiâ ac subordinatione Ecclesiastica usque ad Judicem aliquem supremum infallibilem &c. 3. Quia ad hoc non sunt missi à Deo, nec sunt de semine Apostolorum & successores illorum virorum, quibus dictum est: *Itē in universum mundum &c.*

3. Ab exemplo omnium eorum, qui ab Ecclesia Romano-Catholica vel per schisma, vel per hæresim defecerunt; nulli enim ex his potuerunt convertere Gentiles, Paganos, Judæos. Imò pleræque ex his Sectis jam penitus interierunt ipsæ, vel ruinam minantur ultimam, quamvis fuerint plurimæ; nam ante Lutheri tempora omnino numerantur 200. hæresiarum, & inter hos aliqui valde potentes, ut Arius, Nestorius, Eutyches &c. & tamen plerique ita extirpati sunt, ut, nisi Catholici de ijs scripsissent, nec nomina nec dog-

dogmata eorum nobis cognita forent. A temporibus Lutheti autem P. Czentivani pro Seculo XVI. in sua Dissertatione Heresiologica recenset 100. novas Sectas : alij novas sectas ex Lutheranismis pullulantes numerarunt ultra 200. ex quibus tamen jam multæ interiere sine ulla conversione Gentilium, Eadem fata manent superstites, haud dubiè in sua sterilitate perituras, ut præcedentes omnes.

22. Ob. 1. Si Lutherani non convertunt Gentiles & Paganos, non est defectus doctrinæ, utpote quæ verè est Apostolica, ut probatur ex Scripturis, sed est defectus ex parte hominum: ergo tamen potest esse penes ipsos vera Ecclesia. R. 1. N. A. est enim defectus tam doctrinæ, quam hominum: & gratis supponitur, doctrinam Lutheranorum esse Apostolicam, idque ex Scripturis probari. R. 2. N. C. Hoc ipso enim, quod nullos convertant Gentiles &c. signum est, quod Lutherani veram doctrinam & veram Ecclesiam non habeant, utpote cui promissa est à Deo & Christo conversio omnium gentium, successiva saltem.

23. Ob. 2. Lutherus pauper Monachus, & Lutherani brevi tempore ad suam fidem pertraxerunt tot populos, tot provincias, tot regna, licet potentissimos habuerint Adversarios, Papam & Cæsarem: ergo penes ipsos est doctrina efficax, convertens animas, & vivus Dei sermo. R. 1. quamvis multos ad se pertraxerint, ij tamen non fuerunt Gentiles & Pagani: quorum conversio tantum est nota veræ Ecclesiæ, sed fuere

tepidi, scelerati, rudes Christiani. R. 2. N. C. Non enim est comparatio facienda inter conversionem Gentium ad fidem Catholicam, & inter perversionem Catholicorum ad Sectam Lutheranam: Ecclesia Catholica convertens Gentes proponit ipsis creditu valde ardua & inassueta, factu autem valde difficilia, ac vitiosæ sensualitati repugnantia; cujusmodi conversio utique mirabilis est, ac virtutem supernaturalem requirit. Econtra Lutheranismus Catholicos pervertens proponit pleraque jam ab infantia credita ac proinde assueta, ea verò, quæ factu sunt difficilia, remover, ac vitiosæ sensualitati grata concedit &c. ut alias circumstantias præteream utriusque conversionis. Nimirum facilis descensus averni. Sed revocare gradum, superasque evadere ad auras, hoc opus, hic labor est.

Ob. 3. Gentilibus longè magis videntur absurda, quod Deus propter aliena peccata voluerit nasci, pati, crucifigi, & contumeliosè mori Filium suum, quam quod dederit præcepta observatù impossibilia &c. ergo si illa dogmata non impediunt conversionem Gentilium, nec impediunt ista. R. Nativitas, Passio, & Mors Christi, si ritè explicentur, plurimum commendant, & maximè manifestant infinitam Dei Sapientiam, Bonitatem, Justitiam &c. contra ex paradoxis Lutheranorum nulla in Deum gloria & admiratio Gentilium, sed potius ignominia, imperfectiones, & contemptus redudant, siquidem Deum faciunt insipientem, crudelem &c.

An Ecclesia Romana converterit & convertat Gentiles ac Paganos?

25. 2. Haud dubiè. Probatum & ad oculum demonstratur ex historijs & experientia quotidiana. Nulla enim gens aut natio, nullum regnum aut provincia ex ijs, quæ hæcenus ex Gentilismo & Paganismo fidem Christianam receperunt, fuit conversa ad aliam vel ab alia Ecclesia Christiana, nisi ad Romanam & à Romana, quæ semper suos alumnos & viros Apostolicos per mundum misit in hunc finem. Atqui patet plurimas gentes & provincias Gentilium &c. amplexas esse hucusque fidem Christianam; hanc enim amplexi sunt nostri Majores Germani, Angli, Dani, Sueci, Prussi &c. ergo ad & ab Ecclesia Romana conversi sunt Gentiles & Pagani, quod erat primum membrum quaesiti. De cujus veritate. ut perfectius constet, & *Min.* evidentiùs probetur,

Percurramus singula sæcula in particulari. In Sæculo I. Apostoli eorumque discipuli converterunt Gentiles, & Judæos, in Asia, Scythia, India, Armenia, Egypto, Perside, Mesopotamia Græcia &c. In II. S. Irenæus convertit Celtas, Sequanos, Allobroges &c. S. Lycius verò Noricos. In III. S. Victorinus in Gallia convertit Picavienses &c. Origenes convertit Arabes, Legati Victoris Papæ Romani Scotos, Norwegos &c. ex parte. In IV. Conversa est magna pars Imperij sub Constantino Imperatore, item Lombardi, Moravi, Valachi &c. In V. Hi-

berni per S. Patricium à Papa Celestino missum, item Scoti plenius, Burgundi, Franci. In VI. Angli per S. Augustinum à Papa Gregorio missum plenius, item Anglo-Saxones, Gotthi seu Visigotthi, & Bavari multi. In VII. Alemanni frequentes, Flandri, item Franci Orientales per D. Kilianum à Papa Conone missum, ac Bavari plenius per D. Rupertum; Hollandi per S. Swibertum; Germani passim & Frisones per S. Bonifacium. In VIII. Suevi plenius per S. Corbinianum, & Saxones inferiores per S. Ludgerum. In IX. Dani, Sueci, Bohemi, Slavi, Moravi plenius sedente Romano Pontifice Nicolao I. & Operarios mittente. In X. Norwegi, Poloni, Moscovitæ &c. In XI. Hungari, Prussi multi &c. In XII. Pomerani, Gotthi plenius, Rugiani, Norwegia tota, & Livonia. In XIII. Tartari, Prussi plenius. In XIV. Lithuani, Insula Canariæ, & plurima Africani littoris oræ. In XV. Quinea, Angola, Regnum Congense. In XVI. In quo Lutherus viros Christianos in Germania & Europa pervertere cepit, longè maximæ accessiones præsertim in Indijs factæ sunt ad Ecclesiam Romano-Catholicam, longèque plures gentes ad eam perductæ, quàm in superioribus sæculis ferè omnibus; quippe duplo tunc major facta est Christiani cultus amplitudo; antea enim Christiana Religio se non extendit ultra Insulas Canariæ, & sinum Gangeticum, quod quidem terrarum spatium est graduum 120. At postea ita amplificata est, ut occurrerint Navigantibus portus Chri-

stia.

stianorum per ambitum graduum 360. adeoque ambitus 240. gradibus auctus est. Vide Thomam Bozium de Signis Ecclesiae l. 4. In hoc saeculo solus S. Franc. Xaverius Religionem Catholicam invenit in vastam Japoniam ex multis regnis constantem, & in alia sex integra regna, solusque propria manu baptizavit 1000000. Gentilium, sicut solus S. Vincentius Fererius ante ipsum 25000. Judaeorum ad fidem Christianam perduxit. Item solus & unus S. Franc. Xaverius hoc Lutheri tempore plures gentes pluresque homines & Paganos ad Christum ac Ecclesiam Romanam adjunxit intra 11. annos, quam universi haeretici à Simone Mago usque ad modernos Sectarios simul sumpti per 1500. & amplius annos ex Gentibus & Paganis ad Sectas suas permoverunt. Thomas Bozium loc. cit. Notent haec Apostatae. Praeterea in hoc saeculo soli Jesuitae introduxerunt & propagarunt Religionem Catholicam in vastissimo Imperio Monopotapae, 25. regna completentis, in Brasilia, Baraquaria (ubi fuerunt ferocissimae gentes) in Regno Peruano, in Insulis Philippinis &c. Similia praestiterunt aliorum Ordinum Religiosissimi & Apostolici viri, puta S. Augustini, S. Dominici, S. Francisci &c. Denique in saeculo XVII. nuper elapso in memoratis provinciis Indies plurimum aucta est fides & Religio Christiana, & in novas etiam invecta, inter quas facile principem locum obtinet Imperium Sinense vastissimum, 15. provinciis amplissimis constans, item Regnum Mogor 35. Regna completens: & Regnum Thuncinense in

7. provincias divisum, ut taceam alias plurimas Regiones Africa & America.

Sed & isto saeculo, quod nuper captum est, pergitur in utrisque Indijs, tam Orientalibus quam Occidentalibus in disseminanda fide Catholica, in convertendis Gentibus, quas utique pro continuo more ac infinita bonitate sua Deus Optimus Maximus Ecclesiae adjunget novas etiam hoc saeculo. In hunc enim finem (Deo intus stimulante corda) quotidie se offerunt Apostolorum imitatores, qui spreis terrenis omnibus, & relicta chara patria, parentibus, socijs amantissimis &c. anhelant ex Europa in Indias, regiones barbaras, terras propè inaccessas, per vastissima maria, per vastas solitudines properare, nullis vitae periculis, nullis difficultatum obstaculis, nullis vitae incommodis, nullis sibi impendentibus tormentorum ac necis generibus absterri, sed solo honoris Divini ac Religionis amplificandae studio instigati; modo mittantur ab ijs, qui mittendi potestatem habent, nimirum à Sede Apostolica, & legitimis Superioribus; cujusmodi Missiones à multis etiam hodieum continuo impetrantur incredibili animarum lucro, & Gentilium conversione maxima, qui calcatis Idolis, rejecta uxorum multitudine, posita morum feritate, abdicata pristina & inveterata vivendi licentia ad Religionem Catholicam, quamvis proponat sublimia creditu, & factu ardua, convolant, capti amore caelestium, temporalibus contemptis. Planè (exclamare hic possumus) *digitus Dei est hic!* Audeant & Lutherani, ac si possint,

sunt, talia præstent. Proficiscantur & eorum Praecones (si uxores sinant) ad tam remotas & barbaras Gentes solius fidei Christianæ, ad eas proferendæ, studio incitati.

Ex quibus patet manifestè, ad Ecclesiam Romanam continuò per omnia sæcula fuisse conversos Gentiles & Paganos, omnesque, quotquot unquam Christi fidem per Orbem amplexæ sunt, Gentes & Nationes, Regna & Provincias (ut nihil dicam de particularibus Paganorum, Judæorum &c. conversionibus, quæ etiam in nostris terris valde frequentes sunt) esse ad Christum perductas ab Ecclesiæ Romanæ Apostolicis viris, aut etiam subinde feminis, haud dubiè speciali Dei virtute adjutis. Sic *primis sæculis* ad Ecclesiam Romanam converterunt Gentes & Idololatræ Apostoli eorumque successores proximi: *in sæculis intermedijs* converterunt Gentilium terras, ut Angliam, Germaniam, Poloniam &c. Sacerdotes à Romano Pontifice submissi: *in ultimis sæculis* Indias & novum orbem converterunt & adhuc convertunt variorum cætuum Religiosi.

26. Ob. 1. Conversiones Gentilium, quæ factæ sunt primis sex sæculis ad & ab Ecclesiæ Romanæ, possunt probari; sed quæ post VI. sæculum factæ sunt, longè à prioribus diversæ sunt: quippe tunc labefactari jam cœpit puritas doctrinæ, superstitionibus parlatim irrepentibus, & sermone Traditionum humanarum admixto doctrinæ Apostolicæ. Interim tamen quia potuit Deus etiam per corruptum mysterium filios

& filias spirituales sibi generare, ac quia tempore Gregorij M. Chilianij, Bonifacij &c. (per quos conversa est nostra Germania) nonnumquam fuit tanta doctrinæ corruptio, quanta postremis temporibus consecuta est; ideo conversio illa (intermedijs sæculis post sextum, & ante ista postrema) Gentilium non desinit esse opus Divinæ Benignitatis. Ita Gerardus in locis Theol. de Eccl. n. 257. & imprimis noto; Gerardum hic fateri, in Ecclesiæ Romanæ per VI. prima sæcula fuisse puram doctrinam Apostolicam, & Gentiles ad eam conversos pervenisse ad veram Christi Ecclesiam, quod alibi non fatetur, nec M. Lomer & alij. Deinde non debet Gerardus supponere, sed probare, quod post VI. sæculum corrupta fuerit doctrina Apostolica in Ecclesiæ Romanæ, quod faceret nunquam. Tertio gravissimam injuriam infert SS. Chilianio & Bonifacio, quasi ipsi prædicassent doctrinam minus puram; cum tamen fuerint viri sanctissimi, & pro Christo tanquam veri Martyres occisi, non minus ac Apostoli. Quarto vel damnat omnes nostros Majores Germanos, quasi ad eos nunquam pervenisset vera & pura fidei Christianæ doctrina, nec via salutis unquam ab eis ritè fuisset cognita; quod est impium: vel putat, Germanos nostros, qui hauerunt Prædicatores, corruptam doctrinam discernentes, aliter credidisse, quam audierint & docti sunt à Divini Verbi præconibus; quod stultum est, & incredibile, meraque fictio: imò contra ipsum Gerardum, qui n. 136. ait: *Qualis est doctrina, quæ in publico Ecclesiæ ministerio sonat,*

sonat, talis etiam iudicatur esse illa Ecclesia.

27. Ob. 2. Quis scit, an omnia vera sint, quae sparguntur à Papistis de tantis Gentilium conversionibus ad Romanam fidem? R. qui dubitat, consulat Historicos tum Antiquos, tum Recentiores; in utrisque enim valde rudem se probat, quisquis vel leviter dubitat. De conversionibus Indorum & Americanorum, post Lutheri tempora factis, si ambigat, consulat epistolas, & libros, non tantum à Catholicis, sed etiam à Protestantibus scriptos, uti sunt Centuriatores, Baldaeus in sua hist. Indica, Richardus Hakluit, Tavernier &c. item consulat suos etiam Mercatores, qui lucri temporalis gratiâ in has terras proficiscuntur.

Atque ex allatis hucusque signis ac

motivis credibilitatis pro Ecclesia Romano-Catholica manifestum fit ac evidens, eam non solum omnibus alijs Christianorum sectis preferendam, verum etiam absolute & firmissima fide credendam esse; cum impossibile sit absolute, ut Deus tot ac tam splendidis notis ornet Ecclesiam falsam, eamque adeo reddat evidenter credibilem tam absolute quam respectivè, ut nullus prudens possit eam non credere. Proin rectè dicunt omnes, qui Ecclesiam Catholicam profitentur, cum Richardo à S. Victore l. 1. de Trin. c. 2. *Domine, si error est (quod credimus) à te ipso decepti sumus; nam ista in nobis tantis signis & prodigijs confirmata sunt, & talibus, quae non nisi per te fieri possunt.* Superest, ut rejiciantur, quae à Lutheranis afferuntur, verae Ecclesiae signa.

CAPUT III.

Quid sentiendum de notis, quas Lutherani assignant ad dignoscendam veram Ecclesiam?

ARTICULUS I.

Examinantur duae notae, quas Lutherani communiter assignant.

SUMMARIUM.

1. Duas notas vera Ecclesia communiter assignant Lutherani, nimirum prae-dicationem Verbi, & ad-	ministracionem Sacramentorum.
R. P. Piebler Theol. Polemica.	2. Quibus M. Lomer superaddit tres alias.
	Ra 2. Pna